

Az EU Alapjogi Chartája: A tömegtájékoztatás szabadságának irányadó szabályozása az EU-ban

Az Európai Parlament 2013. május 21-i állásfoglalása az EU Alapjogi Chartájáról: a tömegtájékoztatás szabadságára vonatkozó irányadó szabályozás az EU-ban (2011/2246(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának 19. cikkére, a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának 19. cikkére, valamint a kulturális kifejezési formák sokféleségének védelméről és elősegítéséről szóló UNESCO-egyezményre,
- tekintettel az emberi jogok európai egyezményének 10. cikkére, az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélkezési gyakorlatára, az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának és Parlamenti Közgyűlésének nyilatkozataira, ajánlásaira és állásfoglalásaira, valamint a Velencei Bizottságnak és az Európa Tanács emberi jogi biztosának a véleménynyilvánítás, a tájékozódás és a tömegtájékoztatás szabadságáról szóló dokumentumaira,
- tekintettel az EU Alapjogi Chartájának 11. cikkére, az EUSZ 2., 7. és 9–12. cikkére, a Szerződés letelepedés szabadságára, szolgáltatásnyújtás szabadságára, a személyek és áruk szabad mozgására és a versenyre és állami támogatásokra vonatkozó cikkeire, valamint az EUMSZ 167. cikkére (kultúra),
- tekintettel az az Európai Unióról szóló szerződéshez mellékelt, a tagállamokban történő közcélú műsorszolgáltatás rendszeréről szóló jegyzőkönyvre, mely Amszterdami Jegyzőkönyvként ismeretes,
- tekintettel a tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról szóló, 2010. március 10-i 2010/13/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre (audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv)¹,
- tekintettel az Európai Unió tagállamain belül a médiapluralizmusról szóló bizottsági munkadokumentumra (SEC(2007)0032),
- tekintettel a sajtószabadságról szóló európai chartára²,
- tekintettel a tömegtájékoztatás szabadságának és sokszínűségének magas szintű munkacsoportja Bizottság általi létrehozására,
- tekintettel a médiakoncentrációról szóló 2002. november 20-i állásfoglalására³, az

¹ HL L 95., 2010.4.15., 1. o.

² <http://www.pressfreedom.eu/en/index.php>.

³ HL C 25. E, 2004.1.29., 205. o.

Európai Unióban az alapvető jogok helyzetéről (2002) szóló 2003. szeptember 4-i állásfoglalására¹, a határok nélküli televíziózásról szóló 2003. szeptember 4-i állásfoglalására², a 2001-20025-es időszakra a 97/36/EK irányelvvel módosított, határok nélküli televíziózásról szóló 89/552/EGK irányelv 4. és 5. cikkének alkalmazásáról szóló 2005. szeptember 6-i állásfoglalására³, „a szólás- és tájékoztatói szabadság megsértésének veszélyeiről az EU-ban és különösen Olaszországban (az Alapjogi Charta 11. cikkének (2) bekezdése)” című 2004. április 22-i állásfoglalására⁴, az Európai Unió belüli médiakoncentrációról és -pluralizmusról szóló 2008. szeptember 25-i állásfoglalására⁵, a „Közszolgálati műsorszolgáltatás a digitális korszakban: a kettős rendszer jövőjéről” című, 2010. november 25-i állásfoglalására⁶, valamint a magyar médiatörvényről szóló 2011. március 10-i állásfoglalására⁷,

- tekintettel az Európai Bizottság által nyilvántartásba vett, médiapluralizmusra irányuló, folyamatban lévő európai kezdeményezésre⁸, melynek célja a médiapluralizmus védelme a média-tulajdonjogokra, a média átláthatóságára, a politikai tisztességgel való összeférhetetlenségre és a médiafelügyeleti hatóságok függetlenségére vonatkozó nemzeti szabályok részleges harmonizációja révén,
- tekintettel az audiovizuális médiaszolgáltatási irányelv (8) és (94) preambulumbekendéseire, amelyek szerint a tagállamoknak meg kell akadályozniuk minden, erőfölényes helyzetet eredményező vagy a pluralizmust korlátozó intézkedést, és lehetővé kell tenniük a független szabályozó szervezetek számára, hogy munkájukat átláthatóan és részrehajlás nélkül végezzék,
- tekintettel az EBESZ – és különösen a tömegtájékoztatás szabadságával foglalkozó képviselője – tömegtájékoztatás szabadságával kapcsolatban folytatott munkájára és a kapcsolódó jelentésekre, valamint az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság által a tömegtájékoztatás szabadságával kapcsolatban tartott 2012. november 6-i nyilvános meghallgatás során, videón keresztül sugárzott beszédre,
- tekintettel a nem kormányzati szervezetek – köztük a Riporterek Határok Nélkül (sajtószabadság-mutatók) és a Freedom House (sajtószabadságról szóló jelentések) – médiával kapcsolatban közzétett jelentéseire,
- tekintettel a Parlament⁹, valamint az Európai Egyetemi Intézet tömegtájékoztatás szabadságával és sokszínűségével foglalkozó központja¹⁰ által a tömegtájékoztatással

¹ HL C 76. E, 2004.3.25., 412. o.

² HL C 76. E, 2004.3.25., 453. o.

³ HL C 193. E, 2006.8.17., 117. o.

⁴ HL C 104. E, 2004.4.30., 1026. o.

⁵ HL C 8. E, 2010.1.14., 75. o.

⁶ HL C 99. E, 2012.4.3., 50. o.

⁷ HL C 199. E, 2012.7.7., 154. o.

⁸ www.mediainitiative.eu

⁹ „The Citizen’s Right to Information: Law and Policy in the EU and its Member States” (A polgárok információhoz való joga: jog és szakpolitika az EU-ban és a tagállamokban), 2012. június, lásd:

<http://www.europarl.europa.eu/committees/fr/studiesdownload.html?languageDocument=EN&file=75131>

¹⁰ <http://cmpf.eui.eu/Home.aspx>.

kapcsolatos kérdésekről közzétett tanulmányokra,

- tekintettel az Európai Bizottság megrendelésére 2007-ben végzett és 2009-ben közzétett, „A tagállamok médiapluralizmusának mérésére szolgáló mutatók – egy kockázatalapú megközelítés felé ” című független tanulmányra¹, amely a média megfigyelésére szolgáló eszközt indikátorokkal határozza meg a médiapluralizmusra irányuló fenyegetések hangsúlyozása céljából,
 - tekintettel eljárási szabályzata 48. cikkére,
 - tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság jelentésére és a Kulturális és Oktatási Bizottság véleményére (A7-0117/2013),
- A. mivel a média a demokráciában a közélet örének szerepét tölti be, hiszen lehetővé teszi a polgárok számára, hogy gyakorolják tájékoztatáshoz való jogukat, megvizsgálják és megítélik a hatalom vagy befolyás gyakorlóinak vagy birtokosainak cselekedeteit és döntéseit, különösen a választási konzultációk alkalmával; mivel információs kapuóri felhatalmazásukkal élve szerepet játszanak a közügyek napirendjének meghatározásában és ebből következően véleményformálóként lépnek fel;
- B. mivel bebizonyosodott, hogy a véleménynyilvánítás szabadsága a közéletben hozzájárul a demokrácia és maga a jogállamiság kialakulásához, illetve ezek létének és fennmaradásának feltétele; mivel, a szabad és független média, valamint a szabad információáramlás döntő szerepet játszik a nem demokratikus rezsimekben bekövetkező demokratikus átalakulásban, és kéri a Bizottságot, hogy szoroson kövesse nyomon a tömegtájékoztatás szabadságának és sokszínűségének alakulását a csatlakozni kívánó országokban, és fordítson kellő figyelmet a szabad médiának a demokrácia világszerte való előmozdítása terén játszott szerepére;
- C. mivel a média szabadsága a Szerződésben foglalt értékek – így a demokrácia, a pluralizmus és a kisebbségek jogainak tiszteletben tartása – sarokköve; mivel annak „sajtószabadság” néven lezajlott történelme hozzájárult a demokratikus eszmék az európai eszmény történelmi kialakulásához;
- D. mivel a tömegtájékoztatás szabadsága, pluralizmusa és az újságírás függetlensége Unió-szerte és különösen az egységes piacon a médiatevékenység gyakorlásának alapvető eleme; mivel ezért a tömegtájékoztatás szabadságának, pluralizmusának és az újságírás függetlenségének bármely indokolatlan korlátozása egyben a véleménynyilvánítás szabadságára, továbbá a gazdasági szabadságra irányuló korlátozás is; mivel az újságírókat nem béklyózhatja tulajdonosi, igazgatósági vagy a kormány általi nyomásgyakorlás és pénzügyi fenyegetések;
- E. mivel a civil társadalom kollektív szabadságai – így az egyesülési és gyülekezési jog, valamint az egyéni szabadságjogok, mint a véleménynyilvánítás szabadsága és az információkhoz való hozzáférés joga – létehez nélkülözhetetlen környezetet a független és sokszínű médián alapuló, önálló és erős közszféra teremti meg;
- F. mivel a polgárok szabad véleménynyilvánításhoz és tájékozódáshoz való alapvető

¹ összeállította: K.U.Leuven – ICRI, Jönköpingi Nemzetközi Üzleti Főiskola - MMTc, Közép-európai Egyetem - CMCS és Ernst & Young Consultancy Belgium.

jogát csak a tömegtájékoztatás szabadsága és sokszínűsége tudja biztosítani, aminek segítségével az újságírók és a média gyakorolhatják az állampolgárok tisztességes és semleges tájékoztatásával kapcsolatos jogukat és kötelezettségüket, és részrehajlás nélkül számolhatnak be közérdekű döntésekről és eseményekről; mivel a társadalom minden tagjának joga van ahhoz, hogy véleményét demokratikus és békés módon kinyilvánítsa;

- G. mivel az Emberi Jogok Európai Bírósága határozata értelmében az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény 10. cikkéből eredően tevélegesen kötelezettség hárul a tagállamokra a médiapluralizmus biztosítására, e cikk pedig a közösségi vívmányok részét képező Alapjogi Charta 11. cikkében foglaltakhoz hasonló rendelkezéseket tartalmaz;
- H. mivel az információ természeténél fogva – valamint és különös tekintettel az utóbbi évtizedekben bekövetkezett technológiai változásokra – átlép a földrajzi határokon, és kulcsfontosságú szerepet játszik a külföldön élő nemzeti közösségek tájékoztatásában, olyan eszközöket biztosítva, amelyek lehetővé teszik a kölcsönös, határokon és országokon átívelő megismerést és megértést; mivel többek közt az online média globális jelleget öltött, amely ma már meghatározza a lakosság és különösen az információt fogyasztók várakozásait és igényeit; mivel a média világában és a kommunikáció technológiák terén bekövetkezett változások újradefiniálták az információcsere közegét, valamint az emberek tájékoztatásának és a közvélemény formálásának módját;
- I. mivel a tömegtájékoztatás szabadságának és pluralizmusának folyamatos és megszakítás nélküli tiszteletben tartásán alapuló, Európa egészére kiterjedő közszféra alapvető eleme – például az európai parlamenti választások esetében – a Szerződésekbe foglalt uniós értékekkel, így az európai intézmények elszámoltathatóságával és az európai demokrácia fejlődésével összhangban történő uniós integrációs folyamatnak; mivel egy vibráló, versenyképes és több formában megvalósuló, mind audiovizuális, mind nyomtatott médiakörnyezet a nyilvános vitában való részvételre ösztönzi a polgárokat, ami kulcsfontosságú a demokratikus rendszer jó működése szempontjából;
- J. mivel a nem kormányzati szervezetek, a tömegtájékoztatás szabadságát nyomon követő szervezetek, az Európa Tanács, az EBESZ, valamint az Európa Parlament számos tanulmányában és állásfoglalásában is tudósított a kormányok – többek között az európai uniós tagállamok kormányainak – a média szabadságát és függetlenségét fenyegető megnyilvánulásairól, illetve figyelmeztetett azokra¹;
- K. mivel az Európa Tanács és az EBESZ a tömegtájékoztatás szabadságáról,

¹ Ezek közé tartoznak többek között: a tömegtájékoztatás és a média ellenőrző szerveinek közvetlen vagy közvetett, pártoktól függő politikai ellenőrzése és befolyása; bizonyos médiaorgánumok piacra jutásának akadályozása vagy korlátozása műsorszórási engedélyezés útján; a nemzeti vagy katonai biztonságra, közrendre, vagy közérkölcse vonatkozó jogszabályok helytelen használata vagy az azokkal való visszaélés a cenzúra alkalmazása és a közokiratokhoz és információhoz való hozzáférés akadályozása érdekében; a források bizalmassága elvének megsértése; a médiakoncentrációra, illetve az összeférhetetlenségre vonatkozó jogszabályok hiánya; valamint a hirdetések alkalmazása a kiadói irányvonalak befolyásolására.

koncentrációjáról és sokszínűségéről szóló részletes nyilatkozatokban, állásfoglalásokban, ajánlásokban, véleményekben és jelentésekben már vizsgálta a kommunikáció emberi és demokratikus vonatkozásait, létrehozva egy jelentős közös páneurópai minimum követelményrendszert ezen a területen;

- L. mivel az Európai Unió elkötelezett a médiapluralizmus, mint a szabad véleménynyilvánítás és tájékozódás jogának alapvető pillére megvédése és előmozdítása mellett, melyek kulcsfontosságú mérföldkövek az aktív polgári szerepvállalás és a részvételi demokrácia vonatkozásában, és amelyeket az Európai Unió Alapjogi Chartájának 11. cikke rögzít;
- M. mivel a tömegtájékoztatás szabadsága előfeltétele a tagjelölt országok koppenhágai kritériumok alapján történő uniós csatlakozásának, és egyben azon alapelvek egyike, amelyeket az EU külpolitikájában szorgalmaz; mivel ennek okán az Uniónak és tagállamainak az Unión belül példát kell mutatniuk, ezáltal biztosítva a hitelességet és következetességet;
- N. mivel a Parlament több alkalommal aggodalmát fejezte ki a tömegtájékoztatás szabadságával, pluralizmusával és koncentrációjával kapcsolatban, és felszólította a Bizottságot, hogy a szerződések öréként tegye meg a megfelelő intézkedéseket, többek között terjesszen elő a témára irányuló jogalkotási kezdeményezést;
- O. mivel a Bizottság 2007. január 16-án útnak indította a „3 lépés megközelítést”, amely az alábbiakat tartalmazza: a tömegtájékoztatás sokszínűségéről szóló bizottsági szolgálati munkadokumentumot, a tagállamokban tapasztalható tömegtájékoztatási sokszínűség értékelésére és a lehetséges kockázatok azonosítására alkalmas mutatókat tartalmazó független tanulmányt a tömegtájékoztatás sokszínűségéről az EU tagállamaiban (2007-ben jelenik meg), és egy bizottsági közleményt a tömegtájékoztatás sokszínűségének mutatóiról az EU tagállamaiban (2008-ban jelenik meg), melyet nyilvános konzultáció követ majd¹; mivel a független tanulmányban ismertetett, a tömegtájékoztatás sokszínűségére vonatkozó eszközt még nem alkalmazták;
- P. mivel ennek a megközelítésnek a megvalósítását a Bizottság sajnálatos módon félbeszakította, hiszen a közleményt nem adták ki, és a nyilvános konzultációra sem került sor;
- Q. mivel a Lisszaboni Szerződés hatálybalépésével kötelező érvényűvé vált az Alapjogi Charta; mivel a Charta az első olyan nemzetközi dokumentum, amely kifejezetten rögzíti, hogy „A tömegtájékoztatás szabadságát és sokszínűségét tiszteletben kell tartani” (a 11. cikk (2) bekezdése); mivel a Szerződések biztosítják az Unió számára az Európai Unióban a valamennyi alapvető jog védelmének biztosításához szükséges felhatalmazást és hatásköröket, különösen az EUSZ 2. és 7. cikke alapján;
- R. mivel a véleménynyilvánítás, szólás, tájékozódás és tömegtájékoztatás szabadságának folyamatos védelme és előmozdítása a tagállamok feladata, tekintve hogy ezek olyan alapelvek, amelyeket saját alkotmányukban és jogszabályaikban is szavatolnak, továbbá méltányos és egyenlő hozzáférést kell biztosítaniuk a polgárok számára a különböző információforrásokhoz, azaz eltérő nézőpontokhoz és véleményekhez;

¹ <http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/07/52>

mivel ezen felül kötelességük, hogy tiszteletben tartsák és védjék polgáraik magán- és a családi életét, otthonát és kommunikációját, valamint személyes jellegű adatait, a Charta 7. és 8. cikkének megfelelően; mivel, ha ezeket a szabadságokat bármely tagállam súlyosan veszélyezteti vagy megsérti, a Szerződésekben és a Chartában lefektetett hatáskörei alapján az Európai Uniónak kellő időben és hatékonyan közbe kell avatkoznia az európai demokratikus és sokszínű rend és az alapvető jogok védelme érdekében;

- S. mivel az Európai Unió hatáskörökkel rendelkezik a médiával kapcsolatos területeken, például a belső piac, az audiovizuális politika, a verseny (beleértve az állami támogatásokat), a távközlés és az alapvető jogok területén; mivel az Európai Parlament megállapította, hogy erre alapozva alapvető minimális normákat kell meghatározni a tájékozódás szabadsága, a megfelelő szintű médiapluralizmus és a független médiarányítás biztosítása, garantálása és előmozdítása érdekében¹; mivel a Bizottság megbízta az Európai Egyetemi Intézet tömegtájékoztatás szabadságával és sokszínűségével foglalkozó központját, hogy elemezze az uniós hatásköröket a tömegtájékoztatás szabadsága terén;
- T. mivel aggályok merülnek fel a médiánál, nevezetesen a közszolgálati műsorszolgáltatóknál a szerkesztői függetlenség, a munkaerő-felvétel, a bizonytalan foglalkoztatási viszonyok, az öncenzúra, a pluralizmus, a tájékoztatás semlegessége és minősége, valamint a hozzáférés és finanszírozás területén felmerülő kihívásokkal és nyomással kapcsolatban, amelyek indokolatlan politikai és pénzügyi beavatkozás, valamint a gazdasági válság következményei;
- U. mivel aggályok merülnek fel az újságírók Európában kialakult magas munkanélküliségi arányával, valamint azzal kapcsolatban, hogy magas számban vannak köztük a szabadúszók, akik munkahelyének biztonsága és támogatottsága korlátozott, és akik tevékenységüket rendkívül bizonytalan körülmények közt végzik;
- V. mivel a magánkézben lévő média egyre erősödő nemzeti és határokon is átnyúló koncentrációval – amelynek keretein belül média konglomerátumok értékesítik termékeiket a különböző országokban –, az Unión belüli, médiával kapcsolatos befektetések növekedésével, továbbá az Európán kívüli befektetők és média növekvő európai befolyásával szembeállítva, ami az információk monopolizálását eredményezi és aláássa a vélemények sokszínűségét; mivel bizonyos aggályok merülnek fel némely, magántulajdonban lévő média finanszírozásának forrásait illetően, többek közt az Európai Unióban is;
- W. mivel az európai lakosság, ahogyan azt számos vizsgálat, közvélemény-kutatás és állami kezdeményezés is mutatja, hangot adott aggályainak a tömegtájékoztatás szabadsága és sokszínűsége romlásával kapcsolatban, és ismételten uniós fellépést követelt a tömegtájékoztatás szabadságának megőrzése és egy erős, független és sokszínű médiakörnyezet kialakítása érdekében;
- X. mivel a hírciklus felgyorsítása az újságírói gyakorlat súlyos hibáit eredményezte, így az újságírói források kettős ellenőrzésének elhagyását;

¹ Lásd a magyar médiatörvényről szóló 2011. március 10-i európai parlamenti állásfoglalás 6. pontját.

- Y. mivel a digitális környezet fejlődése kulcsszerepet játszhat az európai polgárok online információhoz való hozzáférése tekintetében;
- Z. mivel a médiakörnyezet alapvető változásokon megy keresztül; mivel, különösen a jelenlegi gazdasági válság idején, egyre nagyobb arányban vannak azok az újságírók, akik bizonytalan foglalkoztatási körülmények közt dolgoznak, és akik a munkaerőpiaci normákhoz képest a szociális biztonság hiányával, valamint az újságírás jövőjét érintő, ehhez kapcsolódó kihívásokkal néznek szembe;
- AA. mivel a polgárok petíciókat küldtek a Parlamentnek a szóban forgó aggályok és követelések kapcsán, követelve az uniós intézmények és különösen a Parlament fellépését;
- AB. mivel az internet, a személyi számítógépek és legújabbán a mobil számítógépek által hozott technológiai változások alapjaiban és oly módon változtatták meg az információs infrastruktúrát, amely következményekkel járt a hagyományosabb média üzleti modelljére nézve, különösen ami annak a hirdetési piacra való támaszkodását illeti, ezáltal veszélyeztetve olyan médiaorgánumok létét, amelyek fontos polgári és demokratikus szerepet töltenek be; mivel ezért a hatóságok kötelessége, mind tagállami, mind uniós szinten, hogy egy olyan eszközkészletet hozzanak létre, amelyet a jelenlegi átmeneti időszakban rendelkezésre bocsátanak, és amely segíti a független média által hordozott értékek, illetve az általa végzett feladatok fennmaradásának biztosítását, függetlenül attól, hogy azok jelenleg vagy a jövőben milyen technológiai platformon jelennek majd meg; e tekintetben felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg a technológiai változásoknak a média üzleti modelljére gyakorolt hatását, illetve a tömegtájékoztatás szabadsága és sokszínűsége vonatkozásában jelentkező következményeit;
- AC. mivel a közelmúltban kialakult gazdasági válság súlyosbította a médiaorgánumokat sújtó problémákat, és a médiakörnyezetet az újságírói szerep növekvő bizonytalansága révén meggyengítette, illetve sebezhetőbbé tette a gazdasági vagy politikai nyomásgyakorlással szemben; mivel ezek a jelenségek külön következményekkel jártak az olyan újságírói műfajok tekintetében, amelyek nagyobb költségekkel járnak, vagy amelyek létrehozása több időt igényel – pl. az oknyomozó újságírás, helyszíni tudósítás –, valamint a nemzetközi és európai tudósítók kiküldését illetően; mivel ezek a műfajok kulcsfontosságúak a hatóságok és politikai tényezők felelőséggel való felruházása és elszámoltathatósága biztosítása szempontjából, a gazdasági és intézményi hatalommal való visszaélések megszüntetése és a társadalmi, környezeti vagy humanitárius téren elkövetett bűncselekmények felderítése és üldözése érdekében; felhívja a Bizottságot, hogy tanulmányozza a válságnak és a bizonytalan foglalkoztatási körülményeinek az újságírói közösségre gyakorolt hatásait, a tömegtájékoztatás szabadságára és sokszínűségére gyakorolt következmények elemzése és esetleges orvoslása céljából;
- AD. mivel a technológiai változás, a független és szakképzett, sokféle háttérrel rendelkező újságírói állomány és a minőségi termékek megteremtéséhez szükséges sokirányú képesítések megszerzése lehetőséget teremt új, egyszerre több platformot felölelő és nemzeteket áthidaló újságírói vállalkozásokhoz, amelyeket mind állami, mind piaci alapú szakpolitikák révén támogatni lehet;
1. felszólítja a tagállamokat és az Európai Uniót, hogy tartsák tiszteletben, biztosítsák,

védjék és támogassák a szabad véleménynyilvánításhoz és tájékozódáshoz való alapvető jogot, valamint a tömegtájékoztatás szabadságát és pluralizmusát, és ennél fogva tartózkodjanak a tömegtájékoztatás szabadságának fenyegetésétől – ilyen például a média indokolatlan és politikai befolyásolása, vagy a médiával szembeni nyomásgyakorlás, vagy annak pártoktól függő ellenőrzése és cenzúrája, vagy a tömegtájékoztatás szabadságának és függetlenségének korlátozása vagy jogtalan szűkítése egyéni vagy politikai érdekek szolgálatában, vagy a közszolgálati műsorszolgáltatók pénzügyi fenyegetése –, valamint tartózkodjanak olyan mechanizmusok kifejlesztésétől vagy támogatásától, amelyek a tömegtájékoztatás szabadságának akadályozását célozzák;

2. felhívja a tagállamokat és az Európai Uniót, gondoskodjanak olyan, jogilag kötelező eljárások és mechanizmusok alkalmazásáról a tömegtájékoztatás vezetői, az igazgatótanácsok, a médiatanácsok és a szabályozó szervek vezetőinek kiválasztására és kinevezésére, amelyek átláthatók, érdemeken és vitathatatlan tapasztalaton alapulnak, valamint szakmaiságot, feddhetetlenséget, függetlenséget és a teljes politikai és társadalmi paletta képviselőite tekintetében konszenzust biztosítanak, valamint jogbiztonságot és folyamatosságot, nem pedig a választások eredményeitől vagy a hatalmon lévők akaratától függő „zsákmány és jutalom” rendszeren alapuló politikai vagy pártoktól függő kritériumokat; megjegyzi, hogy minden tagállamnak össze kellene állítania egy listát az állami média vezetői vagy igazgatótanácsai kinevezésére vonatkozó feltételekről, összhangban a függetlenség, feddhetetlenség, tapasztalat és szakmaiság elveivel; felhívja a tagállamokat, hogy garanciák megteremtésével biztosítsák a médiatanácsoknak és szabályozó testületeknek a kormány, a parlamenti többség vagy bármely egyéb társadalmi csoport politikai befolyásától való függetlenségét;
3. hangsúlyozza, hogy a médiapluralizmus és az újságírói és szerkesztői függetlenség a tömegtájékoztatás szabadságának alappillérei, hiszen biztosítják annak sokszínűségét, továbbá a különböző társadalmi és politikai szereplőkhöz, véleményekhez és nézőpontokhoz (például a nem kormányzati szervekhez, polgári szövetségekhez, kisebbségekhez) való hozzáférést, és számos különféle álláspontot mutatnak be;
4. felhívja a tagállamokat annak biztosítására, hogy az egyszerre több regionális kormányzat vagy tagállam területén eloszló kulturális közösségek saját nyelvükön férhessenek hozzá a tömegtájékoztatáshoz, és ne szülessenek olyan politikai döntések, amelyek ezt a hozzáférést akadályoznák;
5. emlékeztet rá, hogy az Emberi Jogok Európai Bírósága szerint a részes államok az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény 10. cikkéből eredően kötelesek a médiapluralizmus biztosítására; rámutat, hogy a szóban forgó Egyezmény 10. cikke a közösségi vívmányok részét képező Alapjogi Charta 11. cikkében foglaltakhoz hasonló rendelkezéseket tartalmaz;
6. hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak biztosítania kell, hogy a tagállamok garantálják országukban az Alapjogi Charta megfelelő végrehajtását, ami a médiapluralizmusban, a tájékoztatáshoz való egyenlő hozzáférésben, valamint a sajtó semlegességen keresztül megvalósuló függetlenségének tiszteletben tartásában nyilvánul meg;
7. megállapítja, hogy a koppenhágai kritériumok alapján az Európai Unióhoz csatlakozni kívánó országoknak meg kell felelniük a közösségi vívmányoknak, köztük az Alapjogi

Chartának és különösen annak 11. cikkének, amely előírja a médiaszabadság és a médiapluralizmus tiszteletben tartását; ugyanakkor megállapítja, hogy noha a jelenlegi tagállamok is kötelesek betartani a Chartában foglaltakat, nem áll rendelkezésre ennek biztosítására hivatott mechanizmus;

8. hangsúlyozza egy valóban kiegyensúlyozott európai kettős rendszer alapvető szerepét, amelyben a magántulajdonban lévő és a közszolgálati média egyaránt betölti saját szerepét, és amelyet a Parlament, a Bizottság és az Európa Tanács kérésének megfelelően meg kell őrizni; megállapítja, hogy egy multimédiás társadalomban, ahol megnövekedett a kereskedelmi indíttatású globális piaci szereplők száma, a közszolgálati média nélkülözhetetlen; emlékeztet az államon keresztül a polgárok által finanszírozott, az ő kiszolgálásukat célzó közszolgálati média fontos szerepére és arra vonatkozó intézményi feladatkörére, hogy kiváló minőségű, pontos és megbízható tájékoztatást nyújtson a széleskörű közönség számára, amely médiának minden külső nyomástól és magán- illetve politikai érdekektől függetlennek kell lennie, ugyanakkor olyan témáknak is teret adva, amelyek a magántulajdonú média számára esetleg nem volnának jövedelmezők; kiemeli, hogy a magántulajdonban lévő média hasonló feladatkörrel rendelkezik az információval – különösen a szervezeti és politikai jellegű információval – kapcsolatban, pl. választások, népszavazások stb. összefüggésében; hangsúlyozza, hogy garantálni kell a nemzeti hírügynökségek szakmai függetlenségét és el kell kerülni a hírmonopóliumok létrejöttét;
9. elismeri, hogy a folyamatos önszabályozási és nem jogalkotási kezdeményezéseknek, amennyiben függetlenek, pártatlanok és átláthatóak, fontos szerep jut a tömegtájékoztatás szabadságának biztosításában; felhívja a Bizottságot, hogy hozzon intézkedéseket a média és annak szabályozó ügynökségei mind az államtól (európai szinten is), mind a jelentős hatalommal rendelkező üzleti érdekcsoportoktól való függetlenségének támogatására;
10. emlékeztet a közszolgálati médiának a tagállami közszolgálati műsorszolgáltatás rendszeréről szóló Amszterdami Jegyzőkönyvben említett sajátos és megkülönböztető szerepére;
11. emlékeztet arra, hogy a Szerződésekhez csatolt 29. jegyzőkönyv elismeri, hogy a tagállamokban megvalósuló közszolgálati műsorszolgáltató rendszer közvetlenül kapcsolódik az egyes társadalmak demokratikus és kulturális igényeihez és a médiapluralizmus megőrzésének követelményéhez; ennek megfelelően előírja, hogy a tagállamok csak abban az esetben finanszírozhatják a közszolgálati műsorszolgáltatást, ha ez a közszolgáltatási hatáskör ellátását célozza, és nem érinti olyan mértékben az Unióban a kereskedelmi feltételeket és a versenyt, ami már ellentétes volna a közérdekkel;
12. hangsúlyozza a közszolgálati média megfelelő, arányos és stabil finanszírozásának fontosságát a politikai és gazdasági függetlensége biztosítása érdekében, hogy a maradéktalanul elláthassa feladatait, ideértve társadalmi, oktatási, kulturális és demokratikus szerepét, valamint hogy alkalmazkodni tudjon a digitális változásokhoz, és hozzá tudjon járulni egy olyan inkluzív információs és tudásalapú társadalom kialakításához, amelyben a reprezentatív, kiváló minőségű média mindenki számára elérhető; aggodalmát fejezi a néhány tagállamban tapasztalható jelenlegi tendencia miatt – nevezetesen hogy költségvetési megszorításokat alkalmaznak vagy csökkentik

a közszolgálati média tevékenységét –, ami csökkenti a küldetésük teljesítésére irányuló képességüket; sürgeti a tagállamokat, hogy fordítsák meg ezt a tendenciát, és biztosítsák, hogy a közszolgálati média megfelelő, fenntartható és kiszámítható finanszírozást kap;

13. kiemeli, hogy a médiaorgánumok piacra jutásának műsorszórási engedélyezési eljárások útján történő szabályozására vonatkozó intézkedésekkel és az állami, nemzeti vagy katonai biztonság és a közrend, valamint a közérkölcse és a gyermekek védelmére vonatkozó szabályokkal nem lehet a médiára irányuló politikai vagy pártoktól függő ellenőrzés vagy cenzúra gyakorlása vagy a polgárok közérdekű, fontos kérdésekben való tájékozódásra vonatkozó alapvető jogának akadályozása érdekében visszaélni; hangsúlyozza, hogy e tekintetben megfelelő egyensúlyt kell biztosítani; figyelmeztet arra, hogy a tömegtájékoztatást nem fenyegetheti egyes érdekcsoportok és lobbik, gazdasági szereplők vagy vallási csoportok befolyása;
14. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a verseny biztosítása érdekében alkalmazzák a versenyjogi szabályokat és a médiaszabályozást az erőfölényes helyzetek kezelése és megelőzése céljából, adott esetben azáltal, hogy a média iparágban a verseny küszöbértékét más piacokénál alacsonyabban határozzák meg, garantálják az új szereplők piacra jutását, közbelépnek, amennyiben a média túlzottan koncentrált és amennyiben a média pluralizmusa, függetlensége és szabadsága veszélybe kerül, annak biztosítása érdekében, hogy minden tagállamban valamennyi uniós polgárnak szabad és sokszínű média álljon rendelkezésére, és szükség esetén javasoljanak fejlesztéseket; hangsúlyozza, hogy a vállalatok által birtokolt olyan sajtócsoportosulások, amelyek közbeszerzési szerződéseket ítélnének oda, veszélyt jelentenek a média függetlenségére nézve; felhívja a Bizottságot annak értékelésére, hogy a meglévő versenyjogi szabályok összeegyeztethetők-e a tagállamok kereskedelmi médiáinak növekvő koncentrációjával; felhívja a Bizottságot, hogy javasoljon a médiapluralizmus védelmére és a túlzott médiakoncentráció megelőzésére irányuló konkrét intézkedéseket;
15. hangsúlyozza, hogy figyelmet kell fordítani a média-tulajdonviszonyok tagállami koncentrálódásának szintjére, és hangsúlyozza, hogy a médiapluralizmus koncepciója a kérdések szélesebb körére is kiterjed, például a cenzúra tilalmára, a források és informátorok védelmének biztosítására, valamint az olyan kérdésekre, mint a politikai szereplők és a piaci erők által kifejtett nyomás, az átláthatóság, az újságírók munkakörülményei, a médiaellenőrző hatóságok, a kulturális sokféleség, az új technológiák kifejlesztése, az információhoz és kommunikációhoz történő korlátlan hozzáférés, az internethez való cenzúrázatlan hozzáférés, valamint a digitális szakadék; úgy véli, hogy a média tulajdonviszonyainak és irányításának átláthatónak és összefonódásoktól mentesnek kell lenniük; hangsúlyozza, hogy a tulajdonlás koncentrációja veszélyezteti a pluralizmust és a kulturális sokszínűséget, és a tömegtájékoztatási tartalmak egységesüléséhez vezet;
16. kéri, hogy hozzanak létre szabályokat – például a politikai tisztség és a médiaorgánumok feletti ellenőrzés egyesítéséből eredő – összeférhetlenség megfelelő kezelésének és megoldásának és különösen annak biztosítása érdekében, hogy a média konglomerátumok kedvezményezett tulajdonosai az összeférhetlenséget elkerülése érdekében mindig nyilvánosak legyenek; kéri az egyértelmű szabályok hatékony végrehajtását a médiafinanszírozásra, az állami

hirdetésekre és a szponzorálás elosztására vonatkozó eljárások átláthatóságának és tisztességességének garantálásához, annak biztosítása érdekében, hogy ezek ne eredményezzék a média szerkesztőségi irányvonalába való beavatkozást, és felhívja a Bizottságot, hogy kövesse nyomon az eseményeket;

17. hangsúlyozza, hogy a versenypolitikának az uniós összefonódási rendeleten – és különösen a rendelet 21. cikkén¹ – keresztül való alkalmazása ellenére aggodalomra adott okot, hogy ezek az eszközök nem ellenőrzik megfelelően a piac körülhatárolásával kapcsolatos problémákból eredő médiakoncentrációt, ahol bizonyos esetekben a médiák közötti nagy egyesülések elmaradtak az uniós versenypolitika által meghatározott forgalmi küszöbértékektől;
18. hangsúlyozza, hogy a média iparág piaci ereje nem kizárólag az árképzés hatáskörének monopóliumából keletkezik, hanem a túlszabályozáshoz vezető politikai befolyásból is, ami nehezebbé teszi a már létrejött erőfölény megszüntetését; kéri, hogy a média iparágban a verseny küszöbértékét más piacoknál alacsonyabban határozzák meg;
19. emlékezteti a Bizottságot, hogy a múltban néhányszor már felvetették a lehetőségét a tulajdonviszonyok koncentrálódását és az erőfölénnyel való visszaélést megelőző jogi keret létrehozását; felhívja a Bizottságot, hogy javasoljon a médiapluralizmus védelmére irányuló konkrét intézkedéseket, többek között a tagállamok számára minimumszabványokat bevezető, a média tulajdonviszonyainak szabályairól szóló jogi keretet;
20. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az újságírók függetlenek legyenek mind a szerkesztők, kiadók vagy tulajdonos részéről érkező belső, mind a politikai és gazdasági lobbik vagy egyéb érdekcsoportok által gyakorolt külső nyomástól, és hangsúlyozza a szerkesztői szabályzatok és a szerkesztői szabadságról szóló magatartáskódexek fontosságára, mivel ezek megakadályozzák a tulajdonosokat, kormányokat és külső érdekelt feleket abban, hogy beavatkozzanak a hírek tartalmába; fontosnak tartja, hogy a véleménynyilvánítás szabadságához való jogot bármilyen fajta megkülönböztetéstől mentesen, az egyenlőség és egyenlő elbánás elvének alapján lehessen gyakorolni; kiemeli, hogy a nyilvános dokumentumokhoz és információkhoz való hozzáférés joga alapvető jog az újságírók és a polgárok számára, és felhívja a tagállamokat, hogy hozzanak létre stabil és széles körű jogi keretet a kormányzati információ szabadsága és a közérdekű dokumentumokhoz való hozzáférés tekintetében; kéri a tagállamokat, hogy nyújtsanak jogi biztosítékokat a források bizalmassága elvének teljes körű védelmére, és kéri az Emberi Jogok Európai Bírósága vonatkozó ítélkezési gyakorlatának szigorú alkalmazását, így a szabálytalanságok bejelentése tekintetében is;
21. kéri az újságírók nyomás, megfélemlítés, zaklatás, fenyegetés és erőszak elleni védelmét, és emlékeztet arra, hogy az oknyomozó újságírókat ugyanis gyakran érik fenyegetések, testi bántalmazás és gyilkossági kísérlet a tevékenységük miatt; hangsúlyozza az igazságszolgáltatás biztosítása és az ilyen tettek büntetlensége elleni küzdelem jelentőségét, és kiemeli, hogy e tettek dermesztő hatást gyakorolnak a szabad véleménynyilvánításra, ami a média öncenzúrájához vezet; hangsúlyozza, hogy az oknyomozó újságírás segítséget nyújt a demokrácia és a helyes kormányzás

¹ A cikk kimondja, hogy a nemzeti hatóságok felléphetnek a „nemzeti érdek” védelmében azért, hogy a médiapluralizmus megőrzésére irányuló nemzeti jogszabályokat hoznak.

nyomon követésében, illetve a szabálytalanságok és bűncselekmények felderítésében, ezért segítségére van a bűnüldöző hatóságoknak; sürgeti a tagállamokat és a EU-t, hogy támogassák és népszerűsítsék az oknyomozó újságírást, valamint szakmai normák és megfelelő jogorvoslati eljárások kialakításával – nevezetesen szakmai képzés, illetve a médiaszövetségek és szakszervezetek által létrehozott magatartási kódexek révén – támogassák az etikus újságírói tevékenységet a tömegtájékoztatásban;

22. felhívja a tagállamokat olyan jogszabályok elfogadására, amelyek megakadályozzák a hírszerző tisztek beszivárgását a szerkesztőségekbe, mivel az ilyen gyakorlatok a szerkesztőségek felügyeletének lehetővé tételével és bizalmatlan légkör megteremtésével erősen veszélyeztetik a véleménynyilvánítás szabadságát, hátráltatják az információszerezést és veszélyeztetik a források bizalmas jellegét, és végül megkísérlik a nyilvánosság félretájékoztatását és manipulálását, valamint károsítják a média hitelességét;
23. hangsúlyozza, hogy egyre több újságíró méltatlan körülmények között foglalkoztatnak, a munkaerőpiacon megszokott szociális garanciák nélkül, és felszólít a médiszakemberek munkakörülményeinek javítására; hangsúlyozza, hogy a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az újságírók munkafeltételei megfeleljenek az Európai Szociális Charta előírásainak; hangsúlyozza az újságírók kollektív szerződéseinek, valamint az újságírói kollektívák szakszervezeti képviselőinek jelentőségét, amelyet lehetővé kell tenni valamennyi munkavállaló számára, akkor is, ha egy kis csoport tagjai, kis vállalkozásban dolgoznak vagy olyan nem szabványos szerződéssel rendelkeznek, mint az ideiglenes vagy átmeneti munka, mivel a foglalkoztatási biztonság lehetővé teszi számukra, hogy együtt felszólaljanak és fellépjenek, valamint hogy könnyebben és hatékonyabban tudják fenntartani a szakmai normáikat;
24. hangsúlyozza az etikus újságírást médiában való előmozdításának jelentőségét; felhívja az Európai Bizottságot, hogy tegyen eszközre irányuló javaslatot (például olyan javaslat révén, mint a 2006. december 20-i, az európai audiovizuális és információs szolgáltatások iparának versenyképessége tekintetében a kiskorúak és az emberi méltóság védelméről, valamint a válaszadás jogáról szóló javaslat) annak biztosítása érdekében, hogy a tagállamok ösztönözzék a médiaágazatot olyan szakmai normák és etikai kódexek létrehozására, amelyek magukban foglalják a tudósítás során a tények és a vélemények közötti különbségtételre, a pontosság, a pártatlanság és az objektivitás szükségességére, az emberek személyiségi jogainak tiszteletben tartására, a félretájékoztatás javítására és a válaszadás jogára vonatkozó kötelezettséget; ennek a keretnek gondoskodnia kell arról, hogy a médiaágazat létrehozzon egy – politikai vagy egyéb külső beavatkozástól függetlenül működő – független médiaszabályozó hatóságot, amely a sajtóval kapcsolatos panaszokat szakmai normák és etikai kódexek alapján tudja kezelni, és amelynek hatáskörébe tartozik a megfelelő szankciók kiszabása;
25. felhívja azokat a tagállamokat, amelyekben a rágalmazás bűncselekmény, hogy a lehető leghamarabb szüntessék meg annak büntethetőségét; sajnálja, hogy több tagállamban nyomást gyakorolnak az újságírókra és a médiára, erőszakot alkalmaznak velük szemben vagy zaklatják őket – többek között a tüntetések és nyilvános események közvetítése közben is –, ami aggodalmat okoz az európai és nemzetközi szervezetek, valamint a tudományos világ és a civil társadalom körében; hangsúlyozza,

hogy fontos párbeszédet folytatni a hatóságokkal annak biztosítása érdekében, hogy a média szabadsága és függetlensége ne kerüljön veszélybe, hogy a kritikus véleményeket ne hallgattassák el, valamint hogy a bűnüldöző szervek állománya tiszteletben tartsa a média által betöltött szerepet és biztosítsa a szabad és biztonságos tudósítást;

26. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy létrehozzák olyan média önszabályozó szerveit, mint például a panaszokkal foglalkozó bizottságok és az ombudsmanok, és támogatja az európai újságírók által indított arra irányuló gyakorlati, alulról felfelé építkező erőfeszítéseket, hogy megvédjék az alapvető jogukat egy olyan drop-in (toppanj be) központ létrehozása révén, amely dokumentálja e – különösen a szabad véleménynyilvánításról szóló – jogok állítólagos megsértéseit (a 2012. október 23-i plenáris ülésen, a Parlament 2013. évi költségvetéséről szóló álláspontjának részeként elfogadott kísérleti projekttel összhangban);
27. kiemeli, hogy a teljes audiovizuális médiaágazatban megjelenő politikai információk vonatkozásában szabályokra van szükség a különböző politikai riválisokhoz, véleményekhez és álláspontokhoz való méltányos hozzáférés biztosítása érdekében, különösen választások és népszavazások alkalmával, azzal a céllal, hogy a polgárok egy domináns véleményformáló hatalom indokolatlan befolyásától mentesen alkothassanak véleményt; hangsúlyozza, hogy ezeket a szabályokat a szabályozó testületeknek megfelelően érvényesíteniük kell;
28. hangsúlyozza, hogy a véleménynyilvánítás szabadságával és a média szabadságával kapcsolatos alapvető jog nem kizárólag a hagyományos médiára, hanem a közösségi médiára és az új média egyéb formáira is vonatkozik; hangsúlyozza az internetes szólásszabadság és információszabadság nevezetesen a hálózatszemlegesség biztosítása révén való biztosításának jelentőségét, következésképpen felhívja az EU-t és a tagállamokat annak biztosítására, hogy a véleménynyilvánítás szabadságát teljes mértékben tiszteletben tartsák az interneten az információ nyújtása és terjesztése vonatkozásában; óva int a hatóságok arra irányuló kísérleteitől, amelyek regisztrációt vagy engedélyezést írnak elő vagy amelyek korlátozzák az általuk állítólagosan károsnak ítélt tartalmat; elismeri, hogy a közszolgálati média által nyújtott internetes szolgáltatás hozzájárul az annak biztosítására irányuló küldetésükhöz, hogy a polgárok hozzáférhessenek az információhoz és többféle forrásból alkothassanak véleményt;
29. hangsúlyozza a hírgyűjtő oldalak, keresőmotorok és egyéb közvetítők egyre növekvő jelentőségét az információ és hírtartalom interneten való terjesztésében és a hozzáférés elősegítésében; felhívja a Bizottságot, hogy ezeket az internetes szereplőket az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv felülvizsgálata során foglalja bele az uniós szabályozási keretbe annak érdekében, hogy kezelni lehessen a tartalmi megkülönböztetéssel és a forrás kiválasztásával kapcsolatos problémákat;
30. arra ösztönzi a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a Bizottság médiaműveltségre irányuló szakpolitikája keretében fordítsanak kellő figyelmet a médiaoktatásra, amely biztosítja a polgárok számára az egyre növekvő információhalmaz kritikus értelmezésének és az információk szelektálásának készségeit;
31. felhívja a Bizottságot annak ellenőrzésére, hogy a tagállamok objektív, átlátható, nem megkülönböztető és arányos kritériumok alapján adják-e ki a műsorszórási engedélyeket;

32. kiemeli annak fontosságát és sürgősségét, hogy nem kormányzati szervek, érdekelt felek és szakértők bevonásával évente nyomon kövessék a tömegtájékoztatás szabadságát és a pluralizmust valamennyi tagállamban, és arról éves jelentést készítsenek az Európa Tanács és az EBESZ által kidolgozott részletes előírások, valamint a Bizottság számára nem kormányzati szervek, érdekelt felek és szakértők bevonásával készített független tanulmányban kidolgozott kockázatalapú analitikus megközelítés és mutatók alapján, melyeket többek között úgy hoztak létre, hogy nyomon követték és felügyelték a médiajogszabályok fejlődését és változásait, illetve a tagállamokban elfogadott, a médiaszabadságot – különösen a kormányzati beavatkozás tekintetében – befolyásoló minden jogszabályt és a közszolgáltatási normáknak a közszolgálati és kereskedelmi csatornák tekintetében való meghatározásához alkalmazott helyes gyakorlatokat; hangsúlyozza, hogy az ilyen közös európai előírásokról fontos tájékoztatni a széles nyilvánosságot; úgy véli, hogy ezt a feladatot a Bizottságnak, az Alapjogi Ügynökségnek és/vagy az Európai Egyetemi Intézet tömegtájékoztatás szabadságával és sokszínűségével foglalkozó központjának kell végrehajtania, és éves jelentést kell készítenie a nyomon követés eredményeiről; úgy véli, hogy ezt a jelentést a Bizottságnak be kell nyújtania a Parlamentnek és a Tanácsnak, és javaslatokat kell tennie a vélemény következtetéseiből eredő fellépések és intézkedések tekintetében;
33. úgy véli, hogy az EU képes arra, hogy jogalkotási intézkedéseket hozzon a szabad véleménynyilvánításhoz és tájékozódáshoz való alapvető jog, valamint a tömegtájékoztatás szabadsága és pluralizmusa biztosítása, védelme és előmozdítása érdekében, legalább olyan mértékben, ahogyan azt tette a kiskorúak, az emberi méltóság, a kulturális sokszínűség, a polgárok fontos eseményekről szóló információkhoz és/vagy tudósításhoz való hozzáférése, a fogyatékkal élők jogainak előmozdítása, a kereskedelmi kommunikációval kapcsolatos fogyasztóvédelem és a válaszadás joga tekintetében, mivel ezek az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv hatálya alá tartozó általános érdekek; ugyanakkor úgy véli, hogy a rendeleteket az EU-ban és a tagállamokban fennálló helyzet, a megoldandó problémák és a megoldásuk legjobb módjának részletes és alapos elemzése alapján kell hozni; úgy véli, hogy az olyan nem jogalkotási kezdeményezéseket, mint a nyomon követést, az önszabályozást, a magatartási kódexeket, valamint az EUSZ 7. cikkére szükség esetén történő hivatkozást a legtöbb érdekelt fél kérésének megfelelően alkalmazni kell, figyelembe véve, hogy a média szabadságát leginkább veszélyeztető fenyegetések néhány tagállamban az újonnan elfogadott jogszabályokból erednek;
34. ismételten felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja felül és módosítsa az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelvet és terjessze ki a hatályát a véleménynyilvánítás szabadsága és az információs szabadság alapvető jogának, valamint a média szabadságnak és pluralizmusnak a tiszteletben tartására, védelmére és előmozdítására vonatkozó minimum szabványokra, és biztosítsa az Alapjogi Charta és az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény, illetve az ezzel kapcsolatos, a média területén tevőleges kötelezettségekre vonatkozó joggyakorlat teljes körű alkalmazását, mivel az irányelv célja, hogy belső határok nélküli területet hozzon létre az audiovizuális médiaszolgáltatások számára, ugyanakkor biztosítsa a közérdekű célkitűzések – például a hatékony pluralizmust biztosító megfelelő jogalkotási és igazgatási keret létrehozása – magas szintű

védelmét¹; ezért felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja felül és módosítsa az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelvet annak biztosítása érdekében – ahogyan ez az elektronikus kommunikáció keretében működő szabályozó hatóságok modellje esetében és alapján is történik –, hogy a nemzeti szabályozó hatóságok a döntéshozatali eljárásaikban, kötelezettségeik elvégzésében, hatáskörük gyakorlásában és a nyomon követési folyamat során teljes mértékben függetlenek, pártatlanok és átláthatóak, illetve a tevékenységük elvégzéséhez megfelelően támogatottak legyenek, és megfelelő szankcionálási hatáskört nyújtsanak számukra annak biztosítására, hogy határozataikat végrehajtsák;

35. felhívja a Bizottságot, hogy az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv értékelésébe és felülvizsgálatába foglaljon bele a média tulajdonviszonyok, médiakoncentráció és az összeférhetetlenségre vonatkozó szabályok átláthatóságára vonatkozó rendelkezéseket is, hogy megakadályozza a politikai és gazdasági erők túlzott befolyását a médiára és a médiafelügyeleti szervek függetlenségére; felhívja a Bizottságot, hogy adja ki – az „A tagállamok médiapluralizmusának mérésére szolgáló mutatók – egy kockázatalapú megközelítés felé” című független tanulmány által és a 2007. januári „háromlépcsős megközelítés” alapján már létrehozott – a médiapluralizmus-figyelő eszköz indikátorainak az uniós tagállamokban való végrehajtásáról szóló közleményt; ezt egy valamennyi érdekelt szereplő részvételével folytatott széles körű nyilvános konzultációnak – többek között a tömegtájékoztatás szabadságának magas szintű munkacsoportja által készített jelentést követő intézkedések alapján – és különösen a médiaszabadságra és médiapluralizmusra vonatkozó uniós iránymutatókra irányuló javaslat-tervezetnek kell követnie;
36. felhívja a tagállamokat, hogy e célkitűzések elérése érdekében haladéktalanul folytassák a reformokat; felhívja a Bizottságot, hogy egyértelműen határozza meg a szabályozó hatóságok hatáskörét, különösen a szabályozás és a nyomon követés tekintetében, és kövesse nyomon, hogy a szankciók kiszabása során megfelelnek-e a szükségességre és arányosságra vonatkozó követelményeknek; emlékeztet annak fontosságára, hogy a rendelet hatályát hozzáigazítsák a média egyes válfajai sajátos természetéhez;
37. felhívja a nemzeti szabályozó hatóságokat a médiaügyekben való együttműködésre és uniós szinten való összehangolásra – például azáltal, hogy létrehozzák az audiovizuális médiaszolgáltatások európai szabályozói szövetségét –, illetve az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv 29. és 30. cikkében meghatározott nemzeti szabályozási hatóságok státuszát annak biztosítása révén való összehangolására, hogy a döntéshozatali eljárások és a hatáskörük gyakorlása során függetlenek, pártatlanok és átláthatóak, és megfelelő szankcionálási hatáskört nyújtanak számukra annak biztosítására, hogy határozataikat végrehajtsák;
38. felhívja a Bizottságot, a Tanácsot és a tagállamokat, hogy tegyenek megfelelő és jól időzített, arányos és fokozatos intézkedéseket, amennyiben aggályok merülnek fel a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadsága, valamint a tömegtájékoztatás szabadsága és a médiapluralizmus terén az Európai Unióban és a tagállamokban;
39. úgy véli, hogy az Európai Unióhoz történő további csatlakozások esetén fokozottabban kell hangsúlyozni a szabadságok és a szólásszabadság védelmét, mivel ezek széles

¹ Emberi Jogok Európai Bírósága, Centro Europa 7 ügy, 2012. június 7., 134. bekezdés.

körben elismerten az emberi jogok elemei és a koppenhágai kritériumok demokráciára vonatkozó feltételei; felhívja a Bizottságot, hogy folytassa az uniós tagjelölt országok a médiaszabadságok védelmével kapcsolatos teljesítményének és előrehaladásának nyomon követését;

40. felhívja a Bizottságot annak biztosítására, hogy a médiapluralizmuson és médiatulajdonlásokon alapuló kritériumokat felvegyék a jogalkotási javaslatokkal kapcsolatos új kezdeményezések tekintetében végzett valamennyi hatásvizsgálatba;
41. aggodalmát fejezi ki az európai média-tulajdonviszonyok átláthatóságának hiányával kapcsolatban, ezért felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tegyenek – például a Mavise adatbázis annak érdekében történő egységes európai nyilvántartássá való továbbfejlesztésére révén, hogy azonosíthatók legyenek a túlzott médiakonzentrációk és megakadályozhassák a médiaszervezeteket abban, hogy elrejtsek különleges érdekeiket, illetve a polgároknak lehetőségük nyíljon ellenőrizni a média mögött álló érdekeket – kezdeményezéseket a média-tulajdonviszonyok és a médiairányítás átláthatóságának biztosítása érdekében, nevezetesen azáltal, hogy előírják a sugárzott, nyomtatott és hasonló média számára, hogy a nemzeti médiahatóságok, a cégjegyzékek és a nyilvánosság számára nyújtsanak kellően pontos információt a tulajdoni viszonyokról ahhoz, hogy azonosíthatók legyenek a médiaorgánumok kedvezményezett és végső tulajdonosai; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy vizsgálják meg és kövessék nyomon azt, hogy a tagállamok által a közszolgálati médiának szánt állami forrásokat átlátható módon és a Szerződésekhez csatolt 29. jegyzőkönyvvel szigorú összhangban használják-e fel; úgy véli, hogy a tulajdonviszonyok átláthatósága a médiapluralizmus lényeges eleme; felhívja a Bizottságot, hogy kövesse nyomon és támogassa a média tulajdonviszonyokról szóló információ fokozottabb cseréje terén elért haladást;
42. hangsúlyozza, hogy a média szabadságának magában kell foglalnia a médiához való hozzáférés szabadságát is a szélessávú internet és az ahhoz való hozzáférés valamennyi európai polgár számára ésszerű időn belül és költségekkel – amelyet a vezeték nélküli technológiák, beleértve a műholdas internet-kapcsolat további fejlesztésével tesznek lehetővé – való biztosítása révén;
43. hangsúlyozza, hogy az Emberi Jogok Európai Bíróságának joggyakorlata szerint az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény 10. cikke tevőlegesen kötelezi a tagállamokat a véleménynyilvánítás szabadságának, mint a működő demokrácia egyik előfeltételének védelmére, mivel „bizonyos szabadságjogok tényleges gyakorlása nem csupán az állam be nem avatkozási kötelezettségétől függ, hanem megkövetelheti tevőlegesen védelmi intézkedések meghozatalát is”;
44. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, az Európai Alapjogi Ügynökségnek, az EBESZ-nek, az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának és Parlamenti Közgyűlésének, a Velencei Bizottságnak és az emberi jogi biztosnak.